

संवाद लेखन

दूरदर्शन के कार्यक्रम देखने और अध्ययन के प्रति लापरवाह होने पर पिता और पुत्र के बीच संवाद

पिता :- देखो बेटा! मैं यह नहीं कहता हूँ कि दूरदर्शन नहीं देखना चाहिए; लेकिन अपने अध्ययन के प्रति लापरवाही करना उचित नहीं।

पुत्र :- पिताजी! क्या मैं ही अकेले दूरदर्शन देखता हूँ? जब घर में टेलीविजन सभी देखते हैं तो आप मुझे ही क्यों डाँटते हैं?

पिता :- मैं तुम्हें इसलिफ समझाता हूँ कि तुम अपने कर्तव्य से पीछे हट जाते हो। तुम्हारी बहन कक्षा में 92% अंक प्राप्त कर प्रथम आई हैं और तुम मात्र 80% अंक प्राप्त कर सके हो।

पुत्र :- आप सदा ही दीदी का पक्ष लेते हैं।

पिता :- इसमें पक्ष लेने वाली कोई बात नहीं है। हमें तुम्हारे भविष्य की चिंता है।

पुत्र :- ठीक है पिताजी! मैं भी बहुत अच्छे अंक प्राप्त करूँगा।

पिता :- मुझे तुम पर पूरा विश्वास है। देर आए दुरुस्त आए।

REFLECTION SHEET/ प्रतिबिंब पत्र
सपनों के से दिन

नाम:-	सुमित राय
दिनांक:-	25 जून 2019
विषयांश:-	सपनों के से दिन
पाठ का सारांश पचास से साठ शब्दों में	<p>सपनों के-से दिन कहानी दुनिया के हर आम बच्चे की कहानी है। इस कहानी में लेखक ने उस हर छोटे-बड़े पहलू को उजागर किया है जो हम शायद नज़र अंदाज कर देते हैं। लेखक ने इस कहानी को साधारण व सरल भाषा में लिखा है। यह कहानी आज़ादी से पहले हमारे गाँव के जीवन, सोच, परिवेश, उनकी धारणाओं, समस्याओं आदि को उजागर करती है। यह कहानी एक गाँव के जीवन से आरंभ होती है। जहाँ बच्चों के लिए पढ़ना घर में कैद करने के समान है। इसका कारण शिक्षा का उबाव होना नहीं है अपितु शिक्षा देने वाले अध्यापकों के सख्त व्यवहार के कारण है। विद्यालय वह स्थान है जहाँ विद्यार्थी आकार व रूप पाता है। उसके उज्ज्वल भविष्य की नींव उसका विद्यालय रखता है। यहाँ दो अध्यापकों के माध्यम से लेखक हमारे आगे समस्या व निवारण दोनों रखता है। यह कहानी आज के अध्यापकों को एक संदेश देती है की बच्चों का बाल मन स्नेह देने के लिए है सख्त सजा देने के लिए नहीं।</p>
पाठ में आए किन्हीं दो शब्दों के अर्थों को व्यक्त कीजिए	<p>बहियाँ= खाता</p> <p>हरफनमौला= पारगंत/विद्वान</p>
पाठ की किन पंक्ति को पढ़ते समय आपको सबसे ज्यादा मज़ा आया	ओमा के शरीर संरचना के बारे में वर्णन करते हुए उसे रेल-बंबा कहना।
पाठ सबसे कठिन भाग कौन-सा था?	पाठ में आए हरियाणवी भाषा के शब्दों का उच्चारण करना थोड़ा कठिन हो गया।

NEW HORIZON SCHOLARS SCHOOL

Plot No.5, Sector - 13, Airoli, Navi Mumbai - 400 708

Merit Certificate

This is to Certify that

Mst./Ms. Paeth Singh
studying in Grade X Div A
has secured II place in

Hindi Recitation competition held in the school
during the academic year _____

15.09.2018

Date

Principal

Marathi

Reflection Sheet

मोठे होत असलेल्या मुलांनो (स्थूलवाचन)

डॉ. अनिल काकोडकर.

नाव :- कु. भाग्यश्री जोशी

दिनांक :- २५ जून २०१९

विषय :- मोठे होत असलेल्या मुलांनो.

पाठाचा सारांश :- सुप्रसिद्ध अणुशास्त्रज्ञ डॉ. अनिल काकोडकर यांनी भारतीय तरुणांना लिहिलेले हे पत्र आहे. या पत्रात लेखकाने आपले 'बार्क' (भाभा अॅटॉमिक रिसर्च सेंटर) मधील अनुभव सांगितले आहेत. स्वतःचे काम स्वतः करावे. कुठल्याही कामाची सुरवात अनेक छोट्या कामातून होते. तसेच कोणतेही काम कर्मा दर्जाचे नसून 'आधी केले मग सांगितले' असा संदेश त्यांनी दिला आहे. तसेच स्वतःच स्वतःला सक्षम केले पाहिजे, उर्जा मिळवता आनी पाहिजे आणि स्वतःचे मार्ग शोधता आले पाहिजे असा मौलिक सल्ला या पाठातून दिला आहे.

पाठातील प्रचंड - अवाढव्य

शब्दसंपत्ती :- प्रवृत्ती - स्वभाव

पाठातील हास्यस्थळे :- काम सुरु करण्याआधी कामगार कोणकोणत्या मागाण्या करतात याचे वर्णन करताना.

पाठातील विविध जोडाक्षरांचा उच्चार करताना अडचणी निर्माण

करताना येण्या

Peer Card

गोष्टलेखन

बक्षीस

अवंतीनगरीचा राजा खूप उद्योगी होता. राज्याची भरभराट व्हावी, लोकांनी खूप उद्योग करावेत असे त्याला वाटे. पण एकंदरीत राज्यातील लोक आळशीच होते. शेवटी राजानेच त्यांना उद्योगी बनविण्याचा विचार केला.

एक दिवस त्याने एका पिशवीत सोन्याची नाणी व 'बक्षीस' असा शब्द लिहिलेला एक कागद ठेवला. ती पिशवी त्याने रहदारीच्या एका रस्त्याच्या मधोमध ठेवली व त्यावर एक मोठा दगड ठेवला. येणाऱ्या जाणाऱ्यांच्या मार्गात हा दगड असल्यामुळे कोणीतरी तो बाजूला ठेवेल, अनायास त्यास त्याच्या एवढ्या कामाचे बक्षीसही मिळेल असे राजास वाटले.

दिवसभर त्या रस्त्यावरून कित्येक माणसे येत-जात होती. दगड दिसताच दगडाच्या बाजूने जात होती पण एकालाही तो दगड बाजूला करावा असे वाटले नाही. 'किती आळशी ही माणसे !' असा विचार राजाच्या मनातही आला.

संध्याकाळच्या सुमारास एक गरीब माणूस त्या बाजूने येत होता. रस्त्याच्या मधोमध हा भला मोठा दगड पाहून तो थांबला. "कोणी ठेवलाय हा दगड ! येणाऱ्या जाणाऱ्यांना लागला तर पडतील बिचारी !" असे मनाशी बोलत त्याने तो दगड उचलून बाजूला ठेवला. तेव्हा त्याला एक पिशवी दिसली. उत्सुकतेने त्याने पिशवी उघडली. 'दगड उचलण्याचा उद्योग करणाऱ्यास बक्षीस' असे एका चिठ्ठीत लिहिले होते. चिठ्ठी सोबत पिशवीत सोन्याची नाणी देखील होती. हातपाय हलवल्याचे त्या गरीबाला बक्षीस मिळाले ही बातमी समजल्याबरोबर आपण खूप आळशी आहोत हे लोकांच्या लक्षात आले. आता लोक खूप उद्योगी बनले.

तात्पर्य : कष्ट करणाऱ्याला त्याचे फळ मिळते. उद्योग करणाऱ्याला यश मिळते.

Peer Card

गोष्टलेखन .

१)	हे कार्य करणारा :-	कु. रमेश अहिरे .
२)	कार्य चिन्हांकित करणारा :-	कु. सचिन आंबेकर .
३)	दिनांक :-	२२ जून २०१९ .
४)	सहकर्मीचा विषय :-	गोष्टलेखन
५)	सहकर्मीच्या कार्याची वैशिष्ट्ये :-	शीर्षक , तात्पर्य योग्य , कथेची योग्य मांडणी .
६)	सहकर्मीच्या कार्यातील सुधारणा :-	शुद्धलेखनाचा सराव करणे .

तक्रार पत्र

संदीप / साधना बोरकर , मु. पो . खडवली , जि. ठाणे येथून पत्र लिहून अनियमित वीजपुरवठ्याबाबत विभागीय अधिकारी , महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ , ठाणे यांच्याकडे तक्रार करतो / करते.

साधना बोरकर ,
मु. पो. खडवली,
जि. ठाणे.
दि. १९ नोव्हेंबर , २०१९

प्रति ,
मा. विभागीय अधिकारी ,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ ,
ठाणे.

विषय : अनियमित वीजपुरवठा सुरळीत करण्याबाबत.

माननीय महाशय ,

सप्रेम नमस्कार .

मी , आपल्या विभागातील रहिवाशी असून गेल्या ऑक्टोबर महिन्यापासून आमच्या विभागातील वीजपुरवठा अतिशय अनियमित होत आहे . वीज नसल्यामुळे खडवलीसारख्या ग्रामीण भागात आम्हा गावकऱ्यांची अतिशय गैरसोय होत आहे. वयोवृद्ध , आजारी , लहान मुले विशेष करून विद्यार्थी यांना फार मोठ्या प्रमाणात त्रास सहन करावा लागत आहे. गेल्या तीन दिवसापासून तर गावात वीजच नाही.

वीज नसल्यामुळे गावातील अनेक लहान मोठे उद्योगधंदे व गिरण्या जवळपास बंदच असतात. तसेच विजेचा दाब कमी जास्त होत असल्यामुळे घरगुती उपकरणे बिघडतात. त्यामुळे आर्थिक नुकसानही होत आहे. तरी आपण वैयक्तिक लक्ष देऊन योग्य ती कार्यवाही करावी .ही नम्र विनंती.

कळावे , तसदीबद्दल क्षमस्व.

आपली विश्वासू ,
साधना बोरकर

तिकीट

प्रेषक,
साधना बोरकर ,
मु. पो. खडवली,
ठाणे.

प्रति ,
मा. विभागीय अधिकारी,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ,
ठाणे.

Self Assessment / आत्मपरीक्षण

औपचारिक पत्र .

नाव :-	कुमारी रेवा शर्मा
दिनांक :-	२६ जून २०१९
विषय :-	औपचारिक पत्र

१). मी औपचारिक पत्रातील विविध प्रकार जाणून घेतले का ? हो.

२). या पत्रामार्फत विचारांची आदान-प्रदान करण्यास मी यशस्वी झालो का ? हो

३). मला पत्रलेखनाची योग्य पद्धत समजली का ? हो.

Exit Card

फूटप्रिन्ट्स .

१) आज मी या तीन गोष्टी शिकल्या :-

१) पृथ्वीला प्रदुषणापासून मुक्त करणे अत्यावश्यक आहे .

२) धरणीला ग्लोबल वॉर्मिंगपासून वाचवण्यासाठी विविध उपाययोजना करणे आपल्या भविष्यासाठी हितकारक आहे .

३) वैयक्तिक वाहनांचा वापर टाळून आपली जीवनशैली बदलली पाहिजे .

२) सदर पाठ्यातून दाखवलेला सहभाग :-

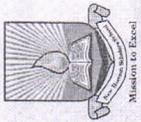
१) या पाठ्यामार्फत माझ्या शब्दभंडारात वाढ झाली .

२) 'पर्यावरण रक्षण' या नैतिक मुल्यांची वर्गात चर्चा केली .

३) मनातील शंका :-

नैसर्गिक संसाधने लोप झाल्यावर पुढे काय .....

Sanskrit

NEW HORIZON SCHICLARS SCHOOL

Plot No.5, Sector - 13, Airoli, Navi Mumbai - 400 708

Merit Certificate

This is to Certify that

Mst./Ms. Anushka Mandhana

studying in Grade _____

X

Div B

has secured _____ place in

Third

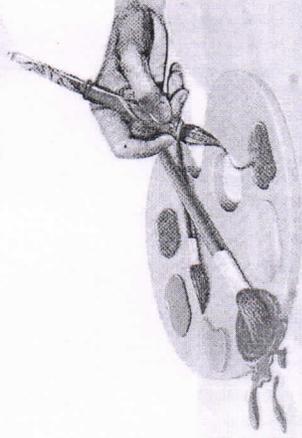
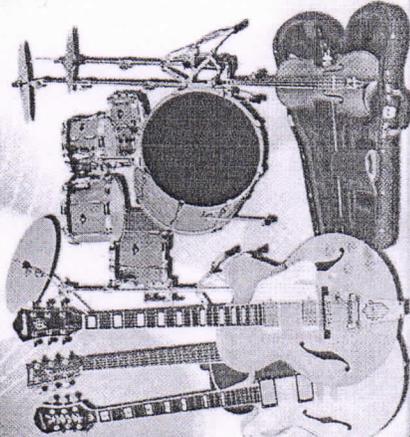
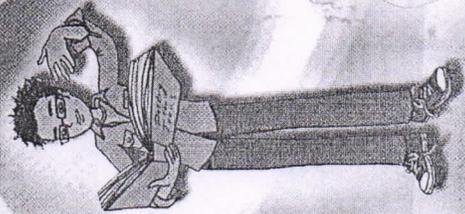
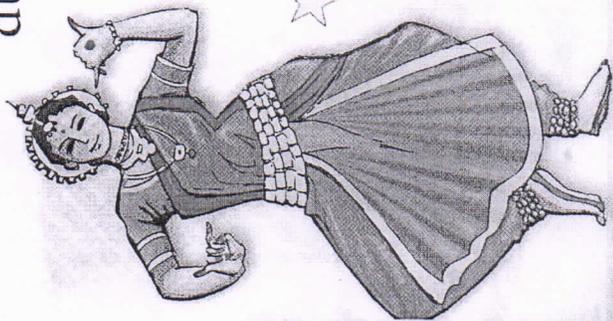
_____ competition held in the school

Sanskrit Hand writing

during the academic year 2018-19

07/04/18

Date

Principal

पत्रलेखनम्

• नामधेयम् -	सृष्टि किशोर
• केन दृष्टम् -	तनवी शहा
• दिनाङ्कः -	25 . 06 . 2019
• विषयांशः -	पत्रलेखनम्
• मया पत्रलेखनस्य नैके प्रकाराः ज्ञाताः -	आम्
• मया विचाराः भावाः च उत्तमप्रकारेण प्रकटीकृताः -	आम्

प्रधानाचार्य प्रति शुल्कक्षमापनार्थं लिखिते पत्रे मञ्जूषायां प्रदत्तैः शब्दैः रिक्तस्थानानि पूरयित्वा उत्तरपुस्तिकायां पुनः लिखत।

सेवायाम् प्राचार्य
(i) महोदयाः..... !

दयानन्द एङ्ग्लो वैदिक विद्यालयः
शिमला ।

विषयः —शुल्कक्षमापनार्थं निवेदनम्।

सविनयं निवेदनम् अस्ति यत् अहं भवतः विद्यालयस्य (ii) नवमकक्षायाः एकः छात्रः अस्मि। मम (iii) पिता..... एकः लिपिकः अस्ति । तस्य मासिकं वेतनं (iv) सहस्रद्वयम् अस्ति। मम एकः भ्राता अष्टम्यां भगिनी च पञ्चम्यां कक्षायां पठतः। अस्माकं (v) कुटुम्बस्य निर्वाहं अतीव काठिन्येन (vi) भवति.....। अहं कक्षायां प्रतिवर्षं प्रथमं स्थानं प्राप्नोमि। अतः (vii) शुल्कक्षमापनार्थं प्रार्थये। आशासे अत्र भवान् मम एतां प्रार्थनां (viii) स्वीकृत्य..... अनुग्रहीष्यन्ति।

(ix) धन्यवादः.....।

भवतां (x) विनीतशिष्यः

मनमोहनः

मञ्जूषा—भवति, शुल्कक्षमापनार्थम्, स्वीकृत्य, कुटुम्बस्य, धन्यवादः, पिता, सहस्रद्वयम्, नवमकक्षायाः, विनीतशिष्यः, प्राचार्य महोदयाः ।

चित्रवर्णनम्

• केन द्वारा कार्य प्राप्ति: -	सृष्टि किशोर
• केन दृष्टम् -	तनवी शहा
• दिनाङ्क: -	22 . 06 . 2019
• विषयांश: -	चित्रवर्णनम्
• भवत्या सख्या: शोभन प्रदर्शनम् -	योग्य प्रारूप ग्रहणम्
• कुत्र प्रयास: आवश्यक: ?	ह्रस्व दीर्घस्य पुनरावृत्ति: